

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 455/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om regleringen av registrering av verkliga förmånstagare och dess konsekvenser för bekämpningen av penningtvätt och terrorism samt för den nationella säkerheten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 455/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Suna Kymäläinen /sd:

Är regeringen medveten om problemen med bestämmelserna om registrering av verkliga förmånstagare med tanke på penningtvätt och bekämpning av terrorism samt den nationella säkerheten,

hur bedömer regeringen nuläget kring offentligheten för marknadsinformationen om fastighets- och lägenhetsköp i förhållande till bekämpningen av penningtvätt och

ämnar regeringen verkställa OECD:s rekommendationer för att utveckla och uppdatera regleringen av verkliga förmånstagare i förhållande till den internationella referensgruppen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regleringen av registreringen av verkliga förmånstagare grundar sig på nationell lagstiftning som styrs av internationella rekommendationer och Europeiska unionens rättsakter mot penningtvätt.

Den nuvarande regeringen är medveten om de nuvarande bristerna i registreringen av uppgifter om verkliga förmånstagare (och deras transparens) samt problemen i anslutning till dem. Åtgärder har inletts för att åtgärda dessa brister och problem bland annat genom projekthelheten ”Säkerställande av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt” (P2C3R1) som i huvudsak finansieras med EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Projektets mest betydande delprojekt betraktat i euro är ”Förbättring av tidsenligheten, omfattningen och riktigheten av registret för verkliga förmånstagare”, som är avsett att slutföras den 30 juni 2026.

Utvidgningen av offentlighetsprincipen för marknadsinformation om fastighets- och lägenhetsköp för att effektivisera bekämpningen av penningtvätt förutsätter att det sker i harmoni med integritetsskyddet, men det är nödvändigt för att trygga brottsbekämpningens effektivitet och myndigheternas funktionsförmåga.

OECD:s rekommendationer torde hänvisa till de åtgärdsförslag som på basis landrapportens rekommendationer lagts fram om Global Forum och som har behandlats i projektet Totalreform av penningtvättslagen (VM053:00/2024), där regeringens proposition med förslag till lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och till vissa lagar som har samband med den bereds. Frågan om registrering av verkliga förmånstagare inom fastighetsbranschen har tagits upp i remissvaren. Bestämmelser om fastställandet av verkliga förmånstagare finns i framtiden i EU:s penningtvättsförordning, medan EU-regleringen om förmånstagare tidigare har varit en del av direktivet och möjliggjort olika tolkningar av verkliga förmånstagare, särskilt i situationer med invecklade ägandearrangemang. Man har dock uppskattat att det även i framtiden till vissa delar behövs nationell kompletterande reglering på grund av den nationella särdragen hos olika typer av juridiska personer.

Vidare är det bra att beakta att artikel 18 i EU:s så kallade sjätte penningtvättsdirektiv (2024/1640), som förutsätter nationellt genomförande i Finland, förutsätter att "... behöriga myndigheter har omedelbar och direkt tillgång utan kostnad till information som gör det möjligt att med nödvändig skyndsamhet identifiera varje fastighet och de fysiska personer eller juridiska enheter eller konstruktioner som äger dessa samt information som möjliggör identifiering och analys av transaktioner som omfattar fastigheter. Denna tillgång ska tillhandahållas via en gemensam åtkomstpunkt som ska inrättas i varje medlemsstat och som gör det möjligt för behöriga myndigheter att på elektronisk väg få tillgång till information i digitalt format, som om möjligt ska vara maskinläsbar." Till denna del är den nationella lagstiftningen inte helt förenlig med direktivet.

Att söka uppgifter i de mest ändamålsenliga registren och informationssystemen är särskilt viktigt med tanke på den nationella säkerheten, så att myndigheterna effektivt kan förhindra risker förknippade med döljande av fastighetsinnehav.

Avsikten är att många av de brister som nämns i internationella rapporter, såsom OECD:s rekommendationer som det hänvisas till i frågeställningen, åtgärdas i och med den nya regleringen och de verksamhetssätt som den medför.

Helsingfors 8.1.2026

Inrikesminister Mari Rantanen